

İTÜ RAPORU: YERALTI VE YÜZEY SULARINA BİR ETKİ YOK

İTÜ raporunda “Olay sonrası gerek yeraltı ve yüzeysel su kaynaklarında gerekse toprak örneklerinde herhangi bir kirlenme oluşmamıştır” denildi.

İstanbul Teknik Üniversitesi (İTÜ) İnşaat Fakültesi, Çevre ve Maden Mühendisliği Bölümü öğretim üyelerince hazırlanan “Çöpler Maden İşletmesinde Yiğın Liç Sahasında Boru Hatlarında Meydana Gelen Sızıntının Su Kaynaklarında Kirliliğe Sebep Olup Olmadığı Hakkında Teknik İnceleme ve Değerlendirme Raporu” ile 21 Haziran günü gerçekleşen olayın maden bölgesindeki yeraltı ve yerüstü sularına bir etkisinin olmadığı gözler önüne serildi.

İTÜ raporu, 12 yıldan bu yana işlettiğimiz Çöpler Madeni’nde meydana gelen olay sonrası başta sosyal medya olmak üzere bazı medya organları tarafından başta Fırat Nehrine tonlarca siyanür dökülmesi ve diğer birçok asılsız iddialara ilişkin aktarılan yanlış bilgileri tamamen yalanladı.

İTÜ, Çöpler Madeni’ne ait üretim bilgileri, 2007 yılından bu yana yapılmakta olan rutin yüzeysel su, yeraltı suyu ve toprak analiz raporlarının sonuçlarına ek olarak 21 Haziran’da gerçekleşen olay sonrası yaptırılmış analiz raporunun sonuçları, faaliyete ait ÇED Raporları ve konu hakkında literatür araştırması sonucu elde edilen bilgi ve bulguları birlikte değerlendirerek bu raporu hazırladı.

Bilgi, belge, tablo, haritalarla desteklenen İTÜ’nün raporunda, Çöpler Madeni’nde su kalitesinin izlenmesi amacıyla bir programın yürütüldüğü ve görülen aksaklıklara anında müdahale edilerek gerekli tedbirlerin alınmakta olduğunun anlaşıldığı kaydedildi.

Yüzeysel su ve yeraltı su numuneleri için yapılmış analiz sonuçlarının minimum ve maksimum değerlerinin tablo halinde verildiği İTÜ raporunda, bütün siyanür fraksiyonlarına ait analizler değerlendirilerek bölgedeki yeraltı ve yüzey sularının ilgili parametreler açısından ‘1. Sınıf’ su kalitesinde olduğu belirtildi.

İTÜ tarafından hazırlanan “Çöpler Madeni Yiğın Liç Sahasında Boru Hatlarında Meydana Gelen Sızıntının Su Kaynaklarında Kirliliğe Sebep Olup Olmadığı Hakkında Teknik İnceleme ve Değerlendirme Raporu” nun sonuç bölümünde şu şekilde ifade edilmiştir:

SONUÇ

“Anagold Madencilik San. Ve Tic. A.Ş. tarafından Erzincan İli, İliç İlçesi, işletilmekte olan Çöpler Köyü mevkiinde 2010 yılından bu yana işletilmekte olan tesiste, 21 Haziran 2022 tarihinde YLS’nda boru hatlarında meydana gelen bir arızadan dolayı proses solüsyonu döküntüsünün, Karasu Nehri’nde ve diğer örnekleme lokasyonlarında bir kontaminasyona neden olup olmadığı hakkında işbu rapor kapsamında yapılan inceleme ve değerlendirme neticesinde;

- Sahada gerçekleştirilen madencilik faaliyetlerinin, ilgili Bakanlıktan alınan izinlerde belirtilen taahhütlere, prosesin özelliğinin gerektirdiği bilimsel ve teknik esaslara göre yapılmakta olduğu, buna göre, ilgili mevzuatları kapsamında uyulması gereken kriterlerin yerine getirilmiş olduğu,
- Tesiste, inşa başlangıç tarihi olan 2007 yılından bu yana düzenli aralıklarla memba-mansap ilişkisinde bulunan birçok yeraltı, yerüstü (Fırat ya da yerel ismiyle Karasu üzerinde de bulunan) izleme lokasyonlarında su örnekleme ve analizlerinin, Çevre bölümü bünyesinde taşeron olarak istihdam edilmiş akredite Çınar Laboratuvarı teknikerlerince gerçekleştirilmekte olduğu, ayrıca dış bir laboratuvar olarak da ALS Laboratuvarı ile çalışıldığı,
- 2007 yılından bu yana Çevresel İzleme ve Örnekleme Planı kapsamında yapılan analiz sonuçlarının, zamanında değerlendirilerek, herhangi bir konsantrasyon değişikliğinde, ilave numune alma ve analiz işlemlerinin de yapılarak, doğru değerlendirmeye gidilmeye çalışıldığı, buna göre de gerekli tedbirlerin alındığı,
- Döküntü olayının hemen ardından, Erzincan Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği İl Müdürlüğü'nün talebi doğrultusunda yaklaşık 40 gün boyunca Karasu üzerinde iki memba iki mansap noktasında örnekleme programının yürütüldüğü,
- Yürütülen 40 günlük örnekleme periyodunda Karasu nehrinden alınan numunelerde yapılan analizlerde elde edilen siyanür analiz sonuçlarının, laboratuvarlarda kullanılan analiz cihazlarının ölçüm (deteksiyon) limitlerinin altında oldukları, bu durum, Karasu nehrinde siyanür parametresi açısından bir kirlenmenin olmadığını gösterdiği, sonuç olarak, Karasu nehrinin, siyanür bakımından 1. sınıf kalitesinde olma özelliklerinin devam etmekte olduğu,
- Yine aynı kapsamda yapılan çalışmalarda, 1.07.2022 tarihinden itibaren alınan toprak örneklerinde tüm siyanür türlerinin (serbest, toplam, ZAÇ), ilgili yönetmelikte belirtilen jenerik sınır değerinin altında olduğu anlaşılmıştır.
- Döküntü olayı sonrası yapılan çalışmalar ve alınan tedbirler sayesinde, siyanür parametresi bakımından gerek yeraltı ve yüzeysel su kaynaklarında gerekse toprak örneklerinde herhangi bir kirlenmenin oluşmadığı, anlaşılmıştır. .../09/2022”